

paa vore Husholdningsskoler. Ogsaa disse Skolers Undervisning er af meget stor Betydning, af saa stor Betydning, at der er Grund til at hjælpe trængende Elever til at komme paa disse Skoler med forholdsvis samme Understøttelse, som der kan opnaas til Højskolerne og Landbrugsskolerne.

Hermed skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag paa det bedste, idet jeg forbeholder mig at foreslaa det henvist til en kort Udvalgsbehandling.

Sundbo: Jeg takker den højtærede Minister for Fremsættelsen af dette Lovforslag. Under Finanslovens første Behandling gjorde jeg opmærksom paa, at der trængtes til større Understøttelse til Højskoleelever, idet det hidtidige Beløb i de sidste 2—3 Aar ikke havde slaaet til. Dette fremgaar ogsaa af, at den højtærede Minister har udsendt en Skrivelse til Skoleraadene, hvorefter Skoleunderstøttelsen skal forhøjes til 40 Kr. pr. Maaned. Men desuden er der i de senere Aar bl. a. paa Grund af Arbejdsløsheden kommet et større Antal Ansøgninger om Højskoleunderstøttelse end tidligere, og det er ogsaa af den Grund nødvendigt at forhøje Beløbet. Det er muligt, at den højtærede Minister har Ret i, at Beløbet ikke skal forhøjes mere end til 620 000 Kr. aarlig, men jeg vil dog henstille, om der ikke kunde være Anledning til at gaa til en endnu større Forhøjelse, idet Arbejdsløsheden sikkert vil bevirke, at der ogsaa i det kommende Aar bliver Brug for adskillig flere Penge end hidtil, men det er maaske noget, der kan undersøges i et Udvalg.

Det fremgaar ikke af Bemærkningerne, om det er Meningen, at Højskolerne skal have større direkte Understøttelser, eller Forhøjelsen kun gælder Eleverne, men jeg forudsætter, at det ogsaa gælder Højskolerne. Medens det før Krigen sikkert var noget i Retning af et Lensgrevskab at være Forstander for en større Højskole, har det i de senere Aar ikke været nogen videre god Forretning. Højskolerne har sikkert ofte virket med stort Tab, hvilket ogsaa fremgaar af, at adskillige mindre Højskoler har maattet indstille Virksomheden, fordi de ikke længere kunde betale sig. Jeg kan i hvert Fald af Erfaring sige, at i de sidste Aar har det været vanskeligt at drive selv en middelstor Højskole saaledes, at der ikke blev Tab. Der er derfor god Grund til i Øjeblikket ogsaa at forhøje den direkte Understøttelse, medens jeg for øvrigt vilde mene, at man under normale Forhold godt kunde undlade den direkte Understøt-

telse og indskrænke sig til at give Understøttelse til trængende Elever.

Jeg henstiller til den højtærede Minister, om der ikke kunde være Grund til ogsaa i Aar at give et Dyrtidstillæg til Højskolerne, ligesom der har været givet i de foregaaende Aar. Saa vidt jeg ved, har det ikke været Meningen, at der i Aar skulde gives Dyrtidstillæg, men der er sikkert god Grund til det, da Dyrtiden i Aar vel endogsaa er værre end de foregaaende Aar; og selv om Betalingen er forhøjet, er den ikke forhøjet saa meget, at den kan dække den Forhøjelse, der har været i Priserne til Mad og overhovedet til alt, hvad der kræves for at holde Højskole.

Hvad Understøttelsen til Eleverne angaar, fremgaar det af den Statistik, der foreligger, at der er god Grund til at forhøje den. Medens den højtærede Minister har foreslaaet, at Understøttelsen skulde være gennemsnitlig 40 Kr. pr. Maaned, fremgaar det af Statistikken, at det kun er i Københavns, Holbæk, Præstø, Bornholms, Thisted og Svendborg Amter, at man er gaaet op til de 40 Kr. Ribe og Viborg Amter har i enkelte Tilfælde givet 40 Kr., men ellers har de holdt sig paa et lavere Beløb. Og man er nede paa 36 Kr. i Gennemsnit for gamle Odense Amt og for gamle Assens Amt, paa 35 Kr. i Aarhus Amt og paa 30 Kr. for Staden København og Sorø, Maribo, Hjørring, Aalborg og Vejle Amter. Men endnu værre er det i Amterne Frederiksborg, Ringkøbing og Skanderborg, idet man er nede paa gennemsnitlig 25 Kr., i Randers Amt endogsaa paa 12—30 Kr. og i Skanderborg 15—40 Kr. Det er alt for smaa Understøttelser; selv under normale Forhold kunde de ikke strække til, saa at Elever, som var i Trangstiltfælde, kunde bekoste Højskoleophold med den Hjælp, de her fik. Som Lommepege for en velstillet Gaardmandssøn kan det være udmærket, men som Højskoleunderstøttelse til en fattig Haandværkssvend eller Tjenestekarl er det ganske utilstrækkeligt; der er ikke rigtig Mening i at give saa smaa Understøttelser som dem, her er Tale om.

Jeg vil ogsaa henstille til den højtærede Minister, om man ikke selv ud over den Dyrtidstilstand, der er for Øjeblikket, kunde komme til højere Understøttelser end dem, der normalt gives. Ellers er det ikke muligt for dem, der haardest trænger til at faa Adgang til Højskoler, at komme der, og det skulde dog være Meningen.

Det er nu ganske vist ikke let at se, efter hvilke Synspunkter Skoleraadene gaar